

Předkládací zpráva

V programovém prohlášení vlády je v kapitole Doprava uvedeno, že „*Vláda přijme rozhodnutí, které za stanovených podmínek umožní bezplatné užívání osobní železniční dopravy pro důchodce starší 65 let, žáky a studenty do dovršení věku 26 let*“.

Podrobnou analýzou dopadů navrženého opatření bylo shledáno, že než poskytnutí bezplatné přepravy podmíněné úhradou určitého fixního ročního poplatku, který by měl do určité míry zabránit zneužívání bezplatné přepravy těmi, kteří ji nepotřebují, je vhodnější zavést významnou slevu bez vstupního poplatku, která má menší negativní dopady a je dostupnější i příležitostným uživatelům veřejné dopravy. Současně považuje resort dopravy za významné udržet síťovost a provázanost veřejné dopravy jako celku, což by jednostranné zavedení bezplatné přepravy pouze pro železniční dopravu narušilo. **Proto Ministerstvo dopravy navrhuje zavést pro výše uvedené skupiny obyvatel slevu ve výši 75 % z jízdného, přičemž tato sleva bude platit jak pro železniční, tak i autobusovou dopravu.** Podrobnější zdůvodnění je uvedeno v části III. materiálu.

Slevy z jízdného jsou součástí určených podmínek pro regulovanou cenu jízdného, která je obsažena ve Výměru Ministerstva financí (aktuálně č. 01/2018), kterým se vydává seznam zboží s regulovanými cenami (dále jen Výměr MF). Navrhuje se tedy úprava Výměru MF, která částečně nahradí a dále doplní současné slevy nařízené dopravcům ve veřejné dopravě.

Kompenzace slev bude provádět Ministerstvo dopravy obdobným způsobem, kterým nyní zajišťuje kompenzace současných slev na komerčních spojích v železniční a autobusové dopravě. Zatímco nyní hradí kompenzace ve výši cca 240 mil. Kč, **nové slevy**, které bude nutné kompenzovat též na spojích objednávaných veřejným sektorem v rámci veřejných služeb, **budou představovat objem cca 6 mld. Kč (3,02 mld. Kč pro železniční osobní dopravu a 2,808 mld. Kč pro autobusovou dopravu)**. S ohledem na objem vyplacených prostředků bude nutné posílit kontrolní činnost tak, aby se minimalizovalo riziko zneužívání slevy ze strany dopravců. K tomu bude potřeba personálně posílit Ministerstvo dopravy o 6 systemizovaných služebních míst s příslušnými prostředky na osobní náklady.

Sleva bude zavedena ke změně jízdního řádu, tedy 10. června 2018.

Předkládaný materiál má pozitivní bezprostřední dopad na hospodaření dopravců zajišťujících veřejnou osobní dopravu (nárůst příjmů dopravců vlivem očekávané zvýšené poptávky po jejich službách, přičemž poskytnuté slevy jim budou plně kompenzovány státem). S opatřením souvisí významný dopad na veřejné rozpočty. Předpokládá se výdaj cca 6 mld. Kč ze státního rozpočtu (prostřednictvím kapitoly 327 – MD), přičemž rozpočty krajských úřadů mohou naopak těžit z nárůstu příjmů dopravců zajišťujících na jejich území veřejné služby financované kraji, kdy příjmy dopravců sníží jejich celkovou ztrátu a tím i výdaje krajů na kompenzace ztrát. V některých případech však u krajů mimo úspory plynoucí z navýšení výnosů vzrostou i náklady v důsledku nezbytného posílení kapacit vybraných objednávaných dopravních výkonů. Kraje budou muset přizpůsobit těmto dopadům své smlouvy o veřejných službách uzavřené s dopravci.

Materiál nemá dopad na rovnost mužů a žen a není v rozporu s předpisy EU.

Materiál byl projednán po pracovní linii s Ministerstvem financí. S ohledem na potřebu rychlého zavedení opatření do praxe nebyl materiál projednán v rámci připomínkového řízení a předseda vlády byl požádán o udělení výjimky z MPR.